

2. Kasačnímu dvoru rozhodovati sluší i v těchto ostatních případech teprve po vyslechnutí generálního prokurátora:

a) jedná-li se o vydání určitého obviněného dotyčného cizímu státu (§ 54 tr. ř.);

b) při obnově trestního řízení v případě § 362 tr. ř., jestliže kasační dvůr mimořádnou cestou a nejsa vázán podmínkami v § 353 předepsanými, naříditi chce obnovu trestního řízení ve prospěch osoby odsouzené pro nějaký zločin nebo přečin.

c) Jestliže rozsudek trestní nabude moci práva a pak teprve naskytnou se polehčující okolnosti a sborový soud druhé instance přistoupí k návrhu na zmírnění trestu vyměřeného dvorem kasačním, má předložiti návrh tento dvoru kasačnímu, jenž o něm rozhodne slyšev prve generálního prokurátora s platností konečnou (§ 410 tr. ř.).

d) Jestliže dvůr kasační rozhodl o nějakém rozsudku na základě § 288 č. 3 nebo na základě § 350 odst. 1. tr. ř., sluší podati návrh sborového soudu druhé instance přimlouvajícího se za žádost o udělení milosti kasačnímu dvoru, kterýž pak rozhodne slyšev dříve generálního prokurátora o tom, zdaž onu žádost dlužno zamítnouti, či má-li býti ministru spravedlnosti doporučena (§ 411 tr. ř.).

Zatajení nájemného.

I. Pojem.

Zatajení nájemného nastává, když se nájemné s nájemníky smlouvené za určitý byt úmyslně v přiznání (fassi) udá v menším obnosu, než jaký se skutečně pronajímateli platí, nebo se vůbec úmyslně zamlčí. Skutkové znaky zatajení nájemného záležejí tedy v tom, že osoba k fassi zavázaná v tom úmyslu, aby se zákonnému zdanění svému vymkla, nepřizná smlouvenou činži nebo částí její vůbec nebo nižším obnosem nebo zamlčí zcela nebo z části předmět podrobený dani z nájemného, nebo konečně že osoba dotyčná opomine ve zmíněném úmyslu podati nějaké oznámení, jež jí po zákonu přináležejí učiniti. Přejde-li se na zatajení nájemného, musí vlastník za pokutu zaplatiti činži z celého domu nebo z části jeho plným obnosem nebo jen částečně, podle toho, zda zatajení odnášelo se k celému domu nebo k části jeho, či k celé činži či k části činže. Kromě toho sluší však zapraviti pokladně státní i obnos daně na onen celý čas připadající, po kterýž daň se neustále zamlčovala. Poměrný trest postihne i nájemníky, kteříž potvrdili nesprávná přiznání jakožto pravá (§ 11 pat. o dani domovní ze dne 23. února 1820 sb. prov. zák. sv. 47 str. 699 a sv. 48 č. 28, § 45 instrukce o vybírání činže, § 24 poučení pro vlastníky domů).

Od zatajení nájemného sluší však různiti tyto případy:

1. opomene-li se udati činže;
2. nedbalost nezakládající se na úmyslném nebo možném docílení zisku (dek. dv. kanc. ze dne 16. července 1821 č. 1187 sb. prov. zák. pro Dolní Rakousy č. 232, díl 3);
3. příliš nízké přiznání částí obydlí obývaných vlastníkem domu samým;
4. příliš nízké přiznání bytů bezplatně k obývání přenechaných;
5. prokázaný omyl při sdělení přiznání daně činžovní (dek. dvor. kanc. ze dne 22. listopadu 1824 č. 2924 sb. prov. zák. pro Moravu a Slezsko 41 a ze dne 24. prosince 1827 č. 4754);

6. opožděné oznámení opětného používání některého bytu uvedeného jako prázdný, jestliže vlastník domu sám z vlastního popudu ihned pak příslušné oznámení podá (dek. dv. kanc. ze dne 15. května 1826 č. 975 sb. prov. zák. pro Moravu a Slezsko 65).

Případy pod č. 1, 2 a 6 uvedené trestají se však i peněžitými pokutami, kdežto v případech ostatních (3, 4 a 5) má býti vlastník domu přidržán ku správnému udání nájemného a nepropadá při tom žádnému trestu.

II. Podmět činu trestního.

1. Zatajení nájemného dopouští se předkem ten, kdo povinen jest ku přiznání (fasi), resp. kdo povinen jest učiniti předepsané oznámení, tudíž vlastník domu;

2. při svěřenstvích účastník svěřenství;

3. je-li majitelem domu nezletilec neb opatrovanec, ručí za správnost přiznání zákonný zástupce (otec, poručník, kurátor);

4. je-li vlastník domu v konkursu, padá zodpovědnost na správce podstaty konkursní;

5. při domech dělených povinen jest každý majitel děleného domu podati přiznání za svoji část domu a protož zodpověden jest každý za tuto svoji část;

6. při pozůstalosti právi jsou za zatajení nájemného přihlásivší se dědicové, pokud se týká, správce pozůstalosti.

Ve všech těchto uvedených případech vázne však i objekt, dotyčná budova, za dobytelnost obnosu, jenž musí býti následkem zatajení činže zapraven (sc. jako pokuta).

7. Nájemníci, jestliže nesprávné přiznání úmyslně potvrdili za pravé, jelikož jsou povoláni kontrolovati správnost přiznání daně činžovní vlastníka domu a jsou proto spoluvinníky potvrdivše nepravá udání (§ 10 lit. a) patentu o dani domovní a k tomu §§. 21—23 cit. poučení). Při tom se však předpokládá, že nájemník potvrzující předložené mu přiznání mohl pozorovati nesprávnost přiznání, avšak při potvrzení okolnosti této nevytkl.

8. Udá-li se změna držebnosti, ručí za pokutu činžovní a berní jednotlivý vinník jen pokud jde o ten čas, za který podal nesprávné přiznání (dek. dv. kanc. ze dne 6. října 1843 č. 30.056 a dek. dv. kanc. ze dne 20. června 1841 č. 20.182 sb. prov. zák. pro Dolní Rakousy č. 130).

III. Tresty zatajení nájemného.

Zatají-li někdo nájemné, podléhá dvojímu trestu a to: pokutě činžovní, kteráž záleží z obnosu zatajené činže, a pokutě berní t. j. dvojnásobnému obnosu daně připadající po zákonu na dotyčný berní rok ze zatajeného výnosu činže. Při výměře těchto obou trestů přivedeny budtež tyto zásady ku platnosti:

1. Z pokuty činžovní vyloučiti jest ony obnosy, jež nejsou předmětem zatajení, ku př. výlohy na plyn a vodu;

2. ku přirážkám nebéře se zřetel;

3. při prázdném bytu platí jako nájemné činže fakticky po dobu pronájmu vybraná a do konce berního roku očekávaná;

4. při domech dočasně od daně osvobozených sloužících za základ výměry pokuty činžovní zatajený čistý výnos, 5⁰/₀ dani podrobený (§ 7 zák.

ze dne 9. února 1882 č. 17 ř. z.) a pro výměru pokuty berní rozhodným budiž obnos této daní skutečně ušlý;

5. opomene-li se udati (oznámiti) zvýšení nájemného po podaném přiznání nastoupivší, nastupuje trest předepsaný pro zatajení nájemného.

6. dozná-li berní objekt zkázu (zbořením, požárem, povodní), vyměřiti dlužno pokutu činžovní za rok předcházející zániku objektu onoho plným obnosem, za přítomný rok ale jen svým částečným obnosem, který připadá na dobu počítanou od počátku roku až do dne zkázy tohoto předmětu.

IV. Řízení při vymáhání zatajeného nájemného.

1. K úřednímu jednání příslušným jest berní úřad I. stolice (berní správa, místní komise berní, okresní hejtmanství). Úřad berní zakročiti má nejen po učiněném oznámení, nýbrž i z úřední povinnosti, jestliže se o zatajení nájemného doví.

2. K tomuto účelu slyšeti jest předkem nájemníky, jakož i jinakě svědky, a to všechny ony osoby, ohledně jejichž bytů odůvodněno jest podezření, že nájemné zatajeno bylo, pokud se týká, ony osoby, kteréž v oznámení rovněž podaném výslovně označeny jsou.

3. Shledá-li při výslechu jich, že udání toto správným jest, pokud se týká, zjistí-li se, že přiznání učiněno bylo v obnosu menším, než jaký skutečně má býti přiznán, rozšířiti sluší vyšetřování i na ostatní části domu, resp. na ostatní strany.

4. Svědkové do přísahy vzati býti nesmí, avšak mají býti upozorněni před úřadem na následky nepravdivé výpovědi a mají býti dle dv. dekretu ze dne 26. dubna 1831 č. 1228 vyzváni, aby činíce výpovědi své dbali co nejpřísněji pravdy, což výslovně má býti v protokolu vyznačeno;

5. uchylují-li se údaje nájemníků od přiznání (fase), sluší je nájemníkům předložiti a spolu při tom konstatováno budiž, zda-li podpis strany v přiznání daně jest pravým a v kladném případě zjištěno budiž, proč podpis připojen byl přes to, že udání činže jest nesprávné;

6. vyšetřování má se odnášeti ke všem předešlým letům, za které se provésti dá;

7. jeví-li se během řízení nezbytná potřeba místního vyhledávání, jež v řízení o zatajení nájemného hlavně spěje za tím účelem, aby se zjistilo, jaká část činže skutečně vybrané a svědeckým výsledkem nebo listinným důkazem zjištěné platí pro části budovy; sluší vyhledání místní provésti dle ustanovení §§ 37—41 instrukce o vybírání daní, avšak s tím obmezením, že místa nemá domlouvání po dobrém, aby se vlastník domu obviněný ze zatajení nájemného pohnul ku poměrnému zvýšení svého přiznání (dek. dv. kanc. ze dne 22. listopadu 1824 č. 2924). Kromě toho přikročí se v řízení o zatajení nájemného k místnímu vyhledávání za tím účelem, aby se existence zamlčeného objektu berního konstatovala a vyšetřil jeho výnos nájemní.

8. Zjistí-li se konaným vyhledáváním, že přiznání jest nízké, tak že odůvodňuje oprávněné podezření že nájemné zatajeno bylo, sluší vyhledávání za účelem vysvětlení předložiti obviněnému vlastníku domu nebo jeho poukazanému zmocněnci; popírá-li však některý z nich správnost údajů některé strany a udání její není již jiným způsobem potvrzeno, dlužno konfrontovati tuto stranu s obviněným, jestliže svědek ochotu svou k tomu projevil, avšak bez ohledu k tomu, zda tomu obviněný chce čili nic. Pokud

jde však o otázku zatajení nájemného vyhledává se konfrontace vlastníka domu se stranou jen v té případnosti, nelze-li zapírajícího vlastníka domu jiným jiným způsobem usvědčiti z nesprávnosti přiznání nájemného (rozh. ze dne 30. září 1893 č. 3277 sb. »Budwinski« č. 7422).

9. Jestliže řízením podán byl nepochybný důkaz o úmyslném zatajení nájemného, dlužno ihned vypočítati pokutu činžovní a berní, daň dodatečnou a rovněž i podíl udavačský a vynéstí nález trestní.

10. Proti nálezu trestnímu oprávněn jest odsouzený rekurovati; rekurs podati dlužno do 14 dní u onoho berního úřadu, jenž nález trestní byl vynesl. Druhou a poslední instancí jest zemské finanční ředitelství, pokud se týká, finanční ředitelství, proti jehož rozhodnutí přísluší stížnost ku správnímu dvoru soudnímu. Proti rozhodnutí učiněném o žádosti podané za udělení milosti nemá místa však ani rekurs ke druhé stoličce ani stížnost ku správnímu dvoru soudnímu.

V. Odměna udavačů.

Nárok udavače odnáší se ku nájemnému zdaněnému, jež má se zapraviti jako činžovní pokuta (§ 11 patentu o dani domovní). Udání odnášející se jen k pouhým omylům (nedopatřením), nezakládají nároku na nějakou odměnu, ani taková udání, která týkají se jen všeobecného zatajení, neuvádějící udání zvláštních (dek. dv. kanc. ze dne 16. října 1827 č. 3541 ze dne 24. prosince 1827 č. 4754 a ze dne 16. července 1831 č. 691). Promlčeno-li zatajení nájemného, nemá udavač nároku na odměnu (dek. dv. kanc. ze dne 4. června 1838 č. 2005 sb. prov. zák. pro Moravu a Slezsko sv. 20 č. 41).

Z těchto zákonných ustanovení vychází na jevo, že má udavač nárok na nějakou odměnu jen v té případnosti,

1. když zatajení nájemného jeví se býti trestným;
2. když udání zevrubně jmenuje strany a najaté objekty;
3. když uvede zcela určitě dobu, po kterou zatajení nájemného se dělo;
4. jestliže udání jeho prokáží se býti správnými;
5. jestliže právo trestu se nepromlčelo.

Jestliže některý nájemník nesprávné přiznání nájemného jako správné potvrdil a později sám vystoupí jako udavač, nemá nároku na nijakou odměnu, nýbrž může býti nanejvýš uniknouti jen potrestání. Spoluvlastníci, kteří jsou spoluvinníky v zatajení nájemného, nemají nároku ani na odměnu ani na prominutí trestu, jestliže vystoupí jako udavači (dekr. dvor. kanc. ze dne 3. března 1829 č. 517). Odměna může udavavači teprve tehdy a jen potud býti vyplacena, pokud skutečně pokuta byla zapravena.

VI. Promlčení trestu pro zatajení nájemného.

Lhůta promlčecí obnáší 5 let počítaje ode dne, kdy spácháno bylo zatajení nájemného, pokud se týká, kdy přiznání podáno bylo; daň ze zatajené činže dlužno však vždy dodatečně zapraviti (dek. dv. kanc. ze dne 9. května 1832 č. 1454). Uskuteční-li se promlčení, nemá místo potrestání a za to jest zapraviti jen jednoduchou (nikoli dvojnásobnou) daň ze zamlčené činže (dek. dv. kanc. ze dne 26. května 1838 č. 1897). Onu pětiletou promlčecí lhůtu sluší počítati nazpět od té chvíle, kdy po prvé obelán nebo vyzván byl obviněný za účelem svého úředního výsledku (vým. min. fin. ze dne 1. června 1854 č. 43.443 věst. č. 44).

VII. Císařským nařízením ze dne 26. prosince 1897 č. 307 ř. z. zajišťuje se podmíněná beztrestnost zatajení nájemného spáchaných před 1. lednem 1898 na základě § 14 státního základního zákona ze dne 21. prosince 1867 č. 141 ř. z. a to za těchto podmínek:

1. udání učiněná v prohlášeních nebo přiznáních o výnosu nájemného z budov, jež se podati mají na základě zákona ze dne 25. října 1896 č. 220 ř. z. týkajícího se přímých daní osobních, nebo dále okolnosti, kteréž objeví se při odhadech a vyhledáváních prováděných dle tohoto zákona z r. 1896 ohledně skutečné výše tohoto výnosu nájemného, nesmí býti základem trestního stíhání pro zatajení nájemného spáchané před 1. lednem 1898.

2. Podobně nesmí se z podnětů takovýchto dodatečně předepisovati daň činžovní 5% daň z čistého výnosu dočasně osvobozených domů, pokud se týká, nesmí se měniti nijak provedená již výměra naznačených daní, pokud jde o všechna léta předchozí až včetně po rok 1897.

3. Jestliže pro zatajení daně spáchané před 1. lednem 1898 před podáním nebo po odevzdání prvního přiznání předepsaného citovaným zákonem ze dne 25. října 1896 nebo před podáním nebo po učiněném prohlášení ve smyslu téhož zákona došlo nějaké udání již nebo vyšetřování zavedeno bylo, nemá místa stíhání trestní, při čemž ovšem v takovýchto případech za účelem vyměření dodatečné daně vyšetřování se nicméně provede, pokud ono první prohlášení neb ono první přiznání osoby ze zatajení nájemného podezřelé obsahuje pravděpodobné udání hrubého nájemného nebo aspoň může se z něho na tento hrubý výnos souditi.

4. K zjištění této okolnosti může berní úřad dle potřeby použití po rozumu § 258 cit. zákona ze dne 25. října 1896 jakožto průvodního prostředku přísežného výsledku svědků před příslušným okresním soudem za modalit v paragrafu onom uvedených.

Zatykač.

I. Pojem.

Zatykačem (listem zatýkacím) vyrozumívá se veřejná vyhláška některého trestního úřadu, která se vydává oproti prchnuvším nebo nepřítomným osobám, závažně podezřelým z nějakého zločinu, jichž pobyt není znám, s podrobným popisem jejich osobnosti a s pojmenováním zločinu jim za vinu kladeného, při čemž činí se ke všem úřadům a jednotlivým osobám vyzvání, aby osoby ty odevzdali, podaří-li se jim je přistihnouti, úřadu trestnímu, jenž popis osobnosti jejich byl vydal.

Rakouský řád trestní obsahuje ve hlavě 24. (§§ 414, 416—419 a v § 421) pod nadpisem »o řízení proti neznámým, nepřítomným a uprchlým« bližší ustanovení o vydání zatykače. Zatykač připouští se po pravidle jen proti oněm, kdož jsou pro zločin závažně podezřelými; jde-li však o přestupek a na zatčení obviněného nemálo záleží, může se s úřady sdělit popis jeho s tím vyzváním, aby učiněno bylo oznámení trestnímu soudu, jenž popis osobnosti vydal, o tom, když by dotýčný dopaden byl. Pro přestupek nějaký nemůže býti zatykač nikdy vydán (§ 452 č. 2 tr. ř.).

II. Vyhotoviti zatykač přísluší radní komoře, v naléhavých případech pak vyšetřujícímu soudci samému. Zatykač vyhotoven býti má dále v té případnosti, když osoba pro zločin uvězněná unikne z vazby vyšetřovací